

INSPEKCJA HANDLOWA

WOJEWÓDZKI INSPEKTOR
ul. Gdańska 38 90-730 Łódź
NIP 727-11-49-261 Regon 000136886

tel. 42 636-03-57
fax 42 636-85-50
e-mail: sekretariat@wiih.lodz.pl

Łódź, dnia 30.01.2017 r.

INFORMACJA

dotycząca kontroli jakości i prawidłowości oznakowania ryb i przetworów rybnych w tym mrożonych produktów w glazurze z uwzględnieniem badań w kierunku zgodności gatunku z deklarowanym

Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Łodzi w IV kwartale 2016 r. w ramach realizacji programu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów DIH-702-14/16/JS, przeprowadził kontrole w **12** placówkach zlokalizowanych na terenie województwa łódzkiego, w tym:

- **2** w hurtowniach;
- **5** w sklepach sieci handlowych;
- **5** w pozostałych sklepach.

Celem tych kontroli była ocena jakości i prawidłowości oznakowania ryb i przetworów rybnych, w tym mrożonych produktów rybołówstwa w glazurze z uwzględnieniem badań w kierunku zgodności gatunku z deklarowanym (soli i dorsza odpowiednio z limandą i dorszem czarnym), a także przestrzegania zasad obrotu tymi produktami.

Łącznie ocenie poddano **71** partii ryb i przetworów rybnych, w tym mrożonych produktów rybołówstwa w glazurze wartości **25.270** zł, w tym:

- **10** partii wartości **12.107** zł w hurtowniach,
- **25** partii wartości **10.270** zł w sklepach sieci handlowych,
- **36** partii wartości **2.893** zł w pozostałych sklepach.

Kontrolą objęto:

- **10** partii **ryb mrożonych (bez glazury)** wartości **1.153** zł;
- **33** partie **ryb mrożonych w glazurze** wartości **22.597** zł;
- **12** partii **marynat rybnych** wartości **535** zł;
- **5** partii **sardynek i tuńczyka** wartości **330** zł;
- **11** partii **pozostałych konserw rybnych** wartości **655** zł.

Nieprawidłowości stwierdzono w **5** placówkach (**41,7 %** objętych kontrolą), w tym w:

- **3** sklepach sieci handlowych;
- **2** pozostałych sklepach.

W toku prowadzonych czynności kontrolnych zakwestionowano ogółem **28** partii ryb i przetworów rybnych, w tym mrożonych produktów rybołówstwa w glazurze (**39,4 %** partii badanych ogółem) o łącznej wartości **2.783** zł, w tym:

- 7 partii wartości 828 zł w sklepach sieci handlowych,
- 21 partii wartości 1.955 zł w pozostałych sklepach.

Wśród kwestionowanych produktów było:

- 9 partii ryb mrożonych (bez glazury) wartości 1.097 zł;
- 16 partii ryb mrożonych w glazurze wartości 1.486 zł;
- 1 partia marynaty rybnej wartości 80 zł;
- 1 partia tuńczyka wartości 55 zł;
- 1 partia innych konserw rybnych wartości 65 zł.

3.1. JAKOŚĆ

W zakresie zgodności parametrów jakościowych z wymaganiami obowiązujących przepisów i deklaracjami producentów sprawdzono laboratoryjnie 24 partie ryb i przetworów rybnych w tym mrożonych produktów rybołówstwa w glazurze wartości 15.388 zł, w tym:

- 4 partie wartości 11.711 zł w hurtowniach,
- 10 partii wartości 2.451 zł w sklepach sieci handlowych,
- 10 partii wartości 1.226 zł w pozostałych sklepach.

Badaniem objęto:

- 2 partie ryb mrożonych (bez glazury) wartości 564 zł;
- 11 partii ryb mrożonych w glazurze wartości 14.196 zł;
- 4 partie marynat rybnych wartości 184 zł;
- 4 partie tuńczyka i sardynek wartości 275 zł (w tym 1 partia sardynek wartości 82 zł);
- 3 partie innych konserw rybnych wartości 169 zł.

W wyniku przeprowadzonych badań zakwestionowano z uwagi na niewłaściwą jakość 3 partie ryb i przetworów rybnych, w tym mrożonych produktów rybołówstwa w glazurze łącznej wartości 313 zł (12,5 % partii badanych laboratoryjnie). Wśród kwestionowanych produktów była:

- 1 partia ryby mrożonej w glazurze wartości 168 zł,
- 1 partia marynaty rybnej wartości 80 zł,
- 1 partia innej konserwy rybnej wartości 65 zł.

Wyżej wymieniony ryby i przetwory rybne zakwestionowano z uwagi na:

- niższą zawartość białka - 1 partia konserwy rybnej wartości 65 zł - losoś kawalki w sosie własnym – na opakowaniu w tabeli wartości odżywczej producent deklarował 16g białka w 100g a stwierdzono 10,5g przy niepewności wyniku $\pm 0,6$;
- niższą zawartość tłuszczu - 1 partia marynaty rybnej wartości 80 zł;

- **inny gatunek ryby niż deklarowany w miejscu sprzedaży - 1 partia ryby mrożonej bez glazury wartości 168 zł.**

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości skierowano wystąpienia pokontrolne do producentów, importerów zakwestionowanych wyrobów oraz poinformowano właściwe terenowo Państwowe Powiatowe Inspektoraty Weterynarii.

3.2. ZGODNOŚĆ DEKLAROWANEJ MASY Z RZECZYWISTA

Niedoborów masy w stosunku do deklarowanej na opakowaniach nie stwierdzono. Badaniem objęto **52** opakowania wartości **239 zł** w sklepach sieci handlowych, pochodzących z **12** partii ryb i przetworów rybnych, w tym mrożonych produktów rybołówstwa w glazurze wartości **668 zł**. Badaniem objęto:

- **5 opakowań** ryb mrożonych glazurowanych wartości **35 zł**, pochodzących z **1** partii wartości **40 zł**;
- **12 opakowań** marynat rybnych wartości **54 zł**, pochodzących z **4** partii wartości **184 zł**;
- **20 opakowań** tuńczyka i sardynek wartości **82 zł**, pochodzących z **4** partii wartości **275 zł**;
- **15 opakowań** pozostałych konserw rybnych wartości **68 zł**, pochodzących z **3** partii wartości **169 zł**.

3.3. PRAWIDŁOWOŚĆ OZNAKOWANIA PRODUKTÓW

Prawidłowość oznakowania sprawdzano we wszystkich kontrolowanych placówkach. Ocenie poddano **71** partii ryb i przetworów rybnych, w tym mrożonych produktów rybołówstwa w glazurze wartości **25.270 zł**, w tym:

- **10** partii wartości **12.107 zł** w hurtowniach,
- **25** partii wartości **10.270 zł** w sklepach sieci handlowych,
- **36** partii wartości **2.893 zł** w pozostałych sklepach.

Kontrolą objęto:

- **10 partii ryb mrożonych (bez glazury)** wartości **1.153 zł**;
- **33 partie ryb mrożonych w glazurze** wartości **22.597 zł**;
- **12 partii marynat rybnych** wartości **535 zł**;
- **5 partii sardynek i tuńczyka** wartości **330 zł**;
- **11 partii pozostałych konserw rybnych** wartości **655 zł**.

W wyniku dokonanych czynności zakwestionowano ogółem 25 partii ryb i przetworów rybnych, w tym mrożonych produktów rybołówstwa w glazurze wartości 2.583 zł, co stanowiło 35,2% partii badanych (4 partie w sklepie należącym do sieci handlowej wartości 628 zł, 21 partii w innych sklepach wartości 1955 zł).

Wśród kwestionowanych produktów było:

- **9 partii ryb mrożonych bez glazury bez opakowań** wartości **1.097 zł**;
- **12 partii ryb mrożonych w glazurze bez opakowań** wartości **858 zł**;

– 4 partie ryb mrożonych w glazurze w opakowaniach wartości 628 zł.

Nieprawidłowości w oznakowaniu ryb i przetworów rybnych, w tym mrożonych produktów rybołówstwa w glazurze bez opakowań polegały na:

- podaniu w miejscu sprzedaży:
 - nieprawdziwej nazwy dla 2 partii ryb mrożonych bez opakowań wartości 242 zł,
 - niepełnej nazwy dla 20 partii ryb mrożonych bez opakowań wartości 1.881 zł, w tym dla 14 partii ryb mrożonych wartości 1.281 nie podano *nazwy systematycznej*, dla 2 partii ryb mrożonych wartości 127 zł nie podano informacji o wodzie dodanej,
- niepodaniu w miejscu sprzedaży:
 - ilościowej zawartości glazury lub ryby dla 1 partii ryby mrożonej bez opakowań wartości 137 zł,
 - informacji dotyczącej nazwy albo imienia i nazwiska producenta dla 21 partii produktów rybołówstwa bez opakowań wartości 1.955 zł,
 - metody produkcji oraz kategorii narzędzia połowowego używanego do połowu dla 21 partii produktów rybołówstwa bez opakowań wartości 1.955 zł,
 - obszaru, na którym produkt został złowiony oraz daty minimalnej trwałości dla 7 partii produktów rybołówstwa bez opakowań wartości 674 zł.

Nieprawidłowości w oznakowaniu ryb i przetworów rybnych, w tym mrożonych produktów rybołówstwa w glazurze w opakowaniach jednostkowych polegały na:

- niepodaniu informacji określającej okres przechowywania przez konsumenta finalnego wraz z temperaturą przechowywania, a w przypadku niepodania temperatury przechowywania – urządzeń przeznaczonych do ich przechowywania dla 4 partii ryb mrożonych w glazurze wartości 628 zł,
- użyciu niewłaściwego sformułowania poprzedzającego datę zamrożenia lub datę pierwszego zamrożenia dla 3 partii ryb mrożonych w glazurze wartości 588 zł.

W ofercie handlowej nie stwierdzono produktów rybołówstwa otrzymywanych z ryb trujących pochodzących z następujących rodzin *Tetraodontidae*, *Molidae*, *Diodontidae*, *Canthigasteridae*, a także produktów rybołówstwa z rodziny „*Gempylidae*”

W związku z wprowadzeniem do obrotu mrożonych produktów rybołówstwa o niewłaściwej jakości handlowej do producenta i dystrybutorów kwestionowanych wyrobów skierowano wystąpienia pokontrolne z wnioskami o prawidłowe znakowanie produktów, a także powiadomiono Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

3.4. PRZESTRZEGANIE DAT MINIMALNEJ TRWAŁOŚCI ORAZ WARUNKI PRZECHOWYWANIA

Przestrzeganie terminów przydatności do spożycia oraz dat minimalnej trwałości towarów sprawdzono we wszystkich placówkach. Zbadano łącznie 66 partii ryb i przetworów rybnych wartości 24.730 zł, w tym:

- **10** partii wartości **12.107** zł w **hurtowniach**,
- **25** partii wartości **10.270** zł w **sklepach sieci handlowych**,
- **31** partii wartości **2.353** zł w **pozostałych sklepach**.

Kontrolą objęto:

- **8** partii **ryb mrożonych (bez glazury)** wartości **968** zł;
- **30** partie **ryb mrożonych w glazurze** wartości **22.242** zł;
- **12** partii **marynat rybnych** wartości **535** zł;
- **5** partii **sardynek i tuńczyka** wartości **330** zł;
- **11** partii **pozostałych konserw rybnych** wartości **655** zł.

Nieprawidłowości w zakresie przestrzegania terminów ważności nie stwierdzono.

Warunki i sposób przechowywania sprawdzono dla **71** partii mrożonych produktów rybołówstwa wartości **25.270 zł** i stwierdzono, że były one przechowywane zgodnie z zaleceniami producentów podanymi na opakowaniach jednostkowych i zbiorczych.

3.5. POSIADANIE DOWODÓW DOSTAW LUB INNYCH DOKUMENTÓW IDENTYFIKUJĄCYCH DOSTAWCÓW

W trakcie kontroli stwierdzono, że **przedsiębiorcy** posiadali **dowody dostaw oraz dokumenty towarzyszące**, które umożliwiały identyfikację osoby dostarczającej środek spożywczy do placówki. **Oceną objęto 71 partii** wartości **25.270 zł**.

W zakresie przestrzegania przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 kwietnia 2004 r. *w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu znakowania niektórych grup i rodzajów artykułów rolno-spożywczych kodem identyfikacyjnym partii produkcyjnej* (Dz. U. Nr 83, poz. 772) nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.6. IDENTYFIKACJA KONTROLOWANYCH PRZEDSIĘBIORCÓW

We wszystkich placówkach identyfikacji kontrolowanych przedsiębiorców dokonano w oparciu o wpisy do Krajowego Rejestru Przedsiębiorców lub Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej. Przedsiębiorcy posiadali książki kontroli. Placówki zostały zarejestrowane i zatwierdzone przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Przedsiębiorcy prowadzili działalność zgodnie z posiadanymi decyzjami.

WYKORZYSTANIE USTALEŃ KONTROLI

W związku z ustaleniami kontroli:

- wobec **5** przedsiębiorców zostaną wszczęte z urzędu postępowania administracyjne w sprawie wymierzenia kar pieniężnych wynikających z *art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604 ze zm.);

- w 2 przypadkach przedsiębiorcy wycofali z obrotu 2 partie mrożonych produktów rybołówstwa niewłaściwej jakości wartości 22 zł (próby kontrolne),
- w 2 przypadkach zażądano usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez uzupełnienie brakujących informacji w miejscu sprzedaży ryb mrożonych oferowanych bez opakowań.

Ponadto przesłano:

- 4 wystąpienia pokontrolne do producentów, importerów, dystrybutorów kwestionowanych wyrobów;
- 1 pismo do Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych;
- 3 pisma do właściwych terenowo Państwowych Powiatowych Inspektoratów Inspekcji Weterynaryjnej.